

**Aqua
Flanders**

Beveiliging van kritieke entiteiten en cyberbeveiliging

Position paper

Samenvatting

AquaFlanders vraagt dat de omzetting van de Europese wetgeving (EU 2022/2555 en EU 2022/2557 van 14 december 2022) naar Belgisch recht op een geïntegreerde, efficiënte en effectieve manier gebeurt.

Aanbevelingen

1. Hanteer relevante criteria bij het definiëren van kritieke entiteiten en voorzie een afstemming hiervan met de andere EU-lidstaten. De waterbedrijven en rioolbeheerders vragen om betrokken te worden bij het definiëren van deze criteria in de Belgische context.
2. Maak werk van een gecoördineerde, geïntegreerde omzetting van beide richtlijnen, die nauw verbonden zijn met elkaar. Zorg hierbij ook voor een gecoördineerde aanpak van het opgelegde risicobeheer om onnodige administratieve belasting en tegenspraak met de verplichtingen uit de drinkwaterrichtlijn te voorkomen.
3. Maak een achtergrondcontrole van personen die kritische processen uitvoeren mogelijk.

Inhoudstafel

1. Waterinfrastructuur is kritieke infrastructuur	3
2. Omzetting Europese richtlijn naar Belgisch recht	3
3. Conclusie	4

1. Waterinfrastructuur is kritieke infrastructuur

Water is belangrijk voor de samenleving. Een verstoring of vernietiging van de waterinfrastructuur heeft een grote impact voor iedereen. Daarom moet de waterinfrastructuur als kritieke infrastructuur beschouwd worden.

Naast kritieke infrastructuren onderscheiden we ook aanbieders van essentiële diensten (AED). Dit zijn entiteiten die essentiële diensten verlenen aan onze maatschappij of economie en die afhankelijk zijn van netwerk- en informatiesystemen. Het is belangrijk dat deze netwerk- en informatiesystemen (NIS) beveiligd zijn. De meeste beheerders van kritieke infrastructuren zijn ook aanbieders van essentiële diensten.

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), het Agentschap Zorg en Gezondheid en de watersector hebben al de nodige afspraken gemaakt rond crisiscommunicatie. In het kader van de cybercriminaliteit is de uitbreiding van deze crisiscommunicatie naar de diensten bevoegd voor cybercriminaliteit van het grootste belang.

In het geval van een effectieve bedreiging van de waterkwaliteit en een potentieel ernstige bedreiging voor de volksgezondheid heeft de Vlaamse watersector een code van goede praktijk uitgewerkt. Met de invoering van het Vlaams Drinkwaterbesluit wordt het actie-/beveiligingsplan in overleg met VMM herwerkt.

Het Nationaal Crisiscentrum is het contactpunt voor kritieke infrastructuren. De Vlaamse watersector wil ook op federaal niveau betrokken en geïnformeerd worden in geval zich een bedreiging voordoet.

2. Omzetting Europese richtlijn naar Belgisch recht

Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie moet omgezet worden naar Belgisch recht.

Dat geldt ook voor richtlijn (EU) 2022/2557 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende de weerbaarheid van kritieke entiteiten. Deze richtlijnen zijn zowel van toepassing op entiteiten voor drinkwater als voor afvalwater .

Bij de omzetting vragen wij aandacht voor volgende punten:

1. Hanteer relevante criteria bij het definiëren van kritieke entiteiten en voorzie een afstemming hiervan met de andere EU-lidstaten

De EU-richtlijn laat het vastleggen van de criteria voor het definiëren van kritieke entiteiten over aan de lidstaten. We vragen om betrokken te worden bij het definiëren van deze criteria in de Belgische context.

2. Maak een achtergrondcontrole mogelijk van personeel dat kritische processen uitvoert

Momenteel missen de waterbedrijven en de rioolbeheerders de machtiging om achtergrondcontroles te doen van hun personeel. Gezien de potentieel grote impact voor de volksgezondheid en de drinkwater- en rioolinfrastructuur is het echter aangewezen om kritische processen voldoende te beveiligen. Hiertoe is een achtergrondcontrole van het personeel dat deze processen aanstuurt gewenst, alsook van externe uitvoerders en aannemers die hierbij betrokken zouden worden.

3. Maak werk van een gecoördineerde, geïntegreerde omzetting van beide richtlijnen, die nauw verbonden zijn. Zorg hierbij ook voor een gecoördineerde aanpak van het opgelegde risicobeheer

Om onnodige administratieve belasting te voorkomen is een gecoördineerde omzetting van beide richtlijnen aangewezen. Het is daarbij van belang om overlap of tegenspraak met verplichtingen die opgenomen zijn in het Vlaams Drinkwaterbesluit te voorkomen, meer bepaald op het vlak van risicobeheer of met andere regelgeving.

4. Voorzie financiële middelen voor het implementeren van maatregelen ter verhoging van de weerbaarheid van kritieke entiteiten voor drinkwater en afvalwater

Op Europees niveau zijn financiële middelen voorzien om de weerbaarheid van kritieke infrastructuren te verhogen. We vragen aan de federale overheid om deze middelen ook aan te wenden voor betrokken drinkwater- en afvalwaterentiteiten.

3. Conclusie

De Europese NIS 2-wetgeving is van kracht sinds 16 januari 2023. Alle betrokken lidstaten krijgen tot 17oktober 2024 de tijd om NIS 2 om te zetten naar nationale wetgeving.

De Vlaamse waterbedrijven en rioolbeheerders hebben afgelopen jaren enorm geïnvesteerd om hun dienstverlening in geval van bedreiging te kunnen continueren. Ze vragen bij de omzetting van de Europese richtlijnen de nodige aandacht voor de drinkwater- en rioleringsinfrastructuur als kritieke infrastructuur vanwege de potentieel ernstige impact op de volksgezondheid in geval van een effectieve bedreiging van de waterkwaliteit.

